

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 33/13

Λουξεμβούργο, 19 Μαρτίου 2013

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις
C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P
Επιτροπή, Συμβούλιο και Ηνωμένο Βασίλειο κατά Υ. Α. Kadi

**Ο γενικός εισαγγελέας Υ. Βοτ προτείνει στο Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση
του Γενικού Δικαστηρίου «Kadi II»**

*Κατ' αυτόν, η φύση του ελέγχου που άσκησε το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι η προσήκουσα στον
τομέα της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας*

Το 2005, το Πρωτοδικείο εξέδωσε τις πρώτες αποφάσεις του ¹ επί των πράξεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας, κρίνοντας ότι οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί που θέτουν σε εφαρμογή τα μέτρα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών **δεν υπόκεινται, σε μεγάλο βαθμό, σε δικαστικό έλεγχο.**

Το 2008, το Δικαστήριο ², εκτιμώντας αντιθέτως ότι **τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης οφείλουν να διασφαλίζουν τον, κατ' αρχήν πλήρη, έλεγχο της νομιμότητας όλων των πράξεων της Ένωσης** – περιλαμβανομένων των πράξεων που θέτουν σε εφαρμογή ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας – έκρινε ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνή συμφωνία δεν μπορούν να θίγουν την αρχή του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Έτσι, ακύρωσε τον κανονισμό ³ για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά προσώπων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, στον βαθμό που ο κανονισμός αυτός προσέβαλλε διάφορα θεμελιώδη δικαιώματα που ο Yassin Abdullah Kadi αντλούσε από το κοινοτικό δίκαιο. Το Δικαστήριο έκρινε ότι οι αρχές που διέπουν την προερχόμενη από τα Ηνωμένα Έθνη διεθνή έννομη τάξη δεν συνεπάγονται τη δικαστική ασυλία πράξεως της Ένωσης.

Ερμηνεύοντας την απόφαση Kadi του Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε ⁴ τον νέο κανονισμό της Επιτροπής που διατηρούσε τη δέσμευση των κεφαλαίων του Υ. Α. Kadi ⁵, θεωρώντας ότι όφειλε να διασφαλίσει τον **πλήρη και αυστηρό δικαστικό έλεγχο** της νομιμότητας της πράξεως αυτής.

Η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ηνωμένο Βασίλειο προσέβαλαν την τελευταία αυτή απόφαση με τις υπό κρίση αιτήσεις αναιρέσεως.

Στις προτάσεις του που ανέπτυξε σήμερα, ο γενικός εισαγγελέας Yves Bot υπενθυμίζει ότι το Δικαστήριο έχει ήδη διευκρινίσει ότι, χωρίς να αμφισβητείται η υπεροχή ενός ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας σε διεθνές επίπεδο, ο σεβασμός που επιβάλλεται να επιδεικνύουν τα κοινοτικά όργανα έναντι των οργάνων των Ηνωμένων Εθνών δεν μπορεί να συνεπάγεται την

¹ Αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, T-306/01 κ.λπ., στις οποίες περιλαμβάνεται η απόφαση T-315/01, γνωστή ως «Kadi I» (βλ. επίσης [AT 79/05](#)).

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, C-402/05 P και C-415/05 P, Kadi (βλ. επίσης [AT 60/08](#)).

³ Κανονισμός (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν (ΕΕ L 139, σ. 9).

⁴ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2010, T-85/09, «Kadi II» (βλ. επίσης [AT 95/10](#)).

⁵ Κανονισμός (ΕΚ) 1190/2008 της 28ης Νοεμβρίου 2008, που τροποποιεί για 101η φορά τον κανονισμό (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν (ΕΕ L 322, σ. 25).

πλήρη παρεμπόδιση του ελέγχου της νομιμότητας της κοινοτικής πράξεως υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ακόμα και όταν υπάρχει μικρό περιθώριο χειρισμών εκ μέρους των θεσμικών οργάνων της Ένωσης για την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου. Κατά τη γνώμη του, είναι απίθανο να αλλάξει το Δικαστήριο την άρνησή του να αναγνωρίσει δικαστική ασυλία υπέρ μιας πράξεως της Ένωσης όπως ο προσβαλλόμενος κανονισμός.

Ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι το Δικαστήριο, με την απόφασή του Kadī, έθεσε την αρχή του δικαστικού ελέγχου, του οποίου η περίμετρος πρέπει τώρα να διευκρινιστεί. Αναλύοντας τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου, εντοπίζει διάφορα σφάλματα στα οποία υπέπεσε το δικαιοδοτικό αυτό όργανο. Εκτιμά, συγκεκριμένα, ότι το Δικαστήριο, καίτοι καθιέρωσε με την απόφασή του Kadī την αρχή του δικαστικού ελέγχου, εντούτοις ουδόλως όρισε τη φύση του ελέγχου αυτού.

Κατά τη γνώμη του, μια πληθώρα λόγων αποκλείει το να γίνει δεκτός ως κανόνας ένας δικαστικός έλεγχος όπως αυτός τον οποίο απαιτεί το Γενικό Δικαστήριο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Οι λόγοι αυτοί άπτονται της προληπτικής φύσεως των επίμαχων μέτρων, του διεθνούς πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η προσβαλλόμενη πράξη, της αναγκαιότητας συμβιβασμού μεταξύ των προταγμάτων της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας και αυτών της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της πολιτικής φύσεως των εκτιμήσεων στις οποίες έχει προβεί η επιτροπή κυρώσεων για να αποφασίσει να εγγράψει ένα πρόσωπο ή μια οντότητα στον κατάλογο, καθώς και των βελτιώσεων που η ενώπιον του οργάνου αυτού διαδικασία έχει σημειώσει τα τελευταία χρόνια και ειδικότερα μετά την απόφαση Kadī του Δικαστηρίου.

Ο γενικός εισαγγελέας παρατηρεί μεταξύ άλλων ότι τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων συνιστούν συντηρητικά μέτρα, οπότε τα κεφάλαια δεσμεύονται αλλά δεν δημεύονται. Επιπλέον, τα μέτρα αυτά δεν συνιστούν ποινικές κυρώσεις, αλλά θεσπίστηκαν προς εμπέδωση, σε διεθνές επίπεδο, της ειρήνης και της ασφάλειας. Περαιτέρω, διάφορες διατάξεις των Συνθηκών συνηγορούν υπέρ ενός περιορισμού του δικαστικού ελέγχου και υπέρ μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που να σέβεται τη δράση που ασκείται από τα Ηνωμένα Έθνη.

Ο γενικός εισαγγελέας διαπιστώνει επίσης ότι σημειώθηκαν βελτιώσεις στη διαδικασία ενώπιον της επιτροπής κυρώσεων με γνώμονα τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας. Η εξέλιξη αυτή καταδεικνύει ότι στα Ηνωμένα Έθνη υπάρχει μια συνειδητοποίηση του ότι, παρά τις απαιτήσεις της εμπιστευτικότητας, οι διαδικασίες εγγραφής και διαγραφής πρέπει πλέον να εφαρμόζονται στη βάση ενός επαρκούς επιπέδου πληροφοριών, ότι η γνωστοποίηση των πληροφοριών αυτών στον ενδιαφερόμενο πρέπει να ενθαρρύνεται και ότι η αιτιολογική έκθεση πρέπει να είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.

Με δεδομένα τα στοιχεία αυτά, η γνώμη του γενικού εισαγγελέα είναι ότι οι διαδικασίες εγγραφής και διαγραφής στο πλαίσιο της επιτροπής κυρώσεων παρουσιάζουν επαρκείς εγγυήσεις ώστε τα θεσμικά όργανα της Ένωσης να μπορούν να τεκμαίρονται το βάσιμο των αποφάσεων που λαμβάνει το όργανο αυτό. Ο δικαστής της Ένωσης δεν πρέπει συνεπώς να ασκεί διεξοδικό έλεγχο του βασίμου της εγγραφής βάσει των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία στηρίζονται οι εκτιμήσεις της επιτροπής κυρώσεων, αλλά απλώς να μεριμνά ώστε μια εγγραφή στο πλαίσιο της Ένωσης να μη στηρίζεται σε αιτιολογική έκθεση προδήλως ανεπαρκής ή εσφαλμένη.

Στη συνέχεια, ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει προτάσεις σχετικά με τον δικαστικό έλεγχο ο οποίος θα έπρεπε να ασκείται επί των πράξεων της Ένωσης που θέτουν σε εφαρμογή αποφάσεις της επιτροπής κυρώσεων.

Κατ' αυτόν, **οι τυπικές και διαδικαστικές πτυχές της προσβαλλομένης πράξεως πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο κανονικού ελέγχου** (ελέγχου της εξωτερικής νομιμότητας). Ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να ελέγξει αυστηρά αν η πράξη αυτή εκδόθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας στην οποία έγιναν σεβαστά τα δικαιώματα άμυνας. Οφείλει, ειδικότερα, να ελέγξει αν γνωστοποιήθηκε στον ενδιαφερόμενο η αιτιολογία της εγγραφής, αν η αιτιολογία αυτή είναι επαρκής για να του παρασχεθεί η δυνατότητα να αμυνθεί επωφελώς, αν αυτός μπόρεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις του στην Επιτροπή και αν αυτή τις έλαβε επαρκώς υπόψη. Το υψηλό αυτό επίπεδο

απαιτήσεων σε πλαίσιο διαδικασίας εγγυάται έναν προσήκοντα συμβιβασμό μεταξύ της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Αντιθέτως, ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να ασκήσει περιορισμένο έλεγχο όσον αφορά το βάσιμο της αιτιολογίας (έλεγχος της εσωτερικής νομιμότητας), περιοριζόμενος στον έλεγχο της υπάρξεως πρόδηλης πλάνης. Συγκεκριμένα, για την αξιολόγηση της σκοπιμότητας μιας εγγραφής αρμόδια είναι η επιτροπή κυρώσεων. Εξέταση από την Επιτροπή και από τον δικαστή της Ένωσης των αποδείξεων και των πληροφοριών επί των οποίων η επιτροπή αυτή στηρίχθηκε για να συντάξει την αιτιολογική έκθεση δεν μπορεί, συνεπώς, να απαιτηθεί εν ονόματι της προστασίας των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος επί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

Βάσει όλων των εκτιμήσεων αυτών, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει στο Δικαστήριο να κάνει δεκτή την αίτηση αναιρέσεως και να αναιρέσει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Σεπτεμβρίου 2010.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☐ ☎ (+32) 2 2964106